

☞ A sötét fenyegetés ☞

1349. október / 5110. tisri

– Gyerünk, indulnod kell, gyermekem! – Esther gyengéden a sötét lyuk felé tolta Rebekkát.

– De mi lesz veletek? – kérdezte Rebekka. – Nélkületek nem megyek el innen.

A lány apja közelebb lépett, és gyengéden megérintette az arcát. – A lányom vagy, Rebekka, és mindig is az maradsz. – A férfi felsóhajtott, és a gyermeke szemébe nézett. – De nem vagy közülünk való, nem születél zsidónak. Isten más sorsot szánt neked. Mostantól az Ő hangját követed. Ő a sötétségen keresztül a fényre vezet majd téged.

Az apja szavai mellbe vágták Rebekkát.

– De mikor látjuk egymást újra? – A lány alig tudott uralkodni a félelmén.

Hangos zaj szakította félbe Menachem ben Jehuda válaszát. Rebekka elszörnyedve nézett fel a szűk pincelécpsőre.

– Már a házban vannak?

– Nem, gyermekem, de megpróbálják betörni az ajtót. Gyerünk, igyekezz! – Azzal a férfi megcsókolta a lány homlokát.

Rebekka utoljára még átölelte az anyját, a szemében könnyek csillogtak.

– Prágában viszontlátjuk egymást.

– Igen, Prágában. – Esther elmosolyodott, majd végigsimított a lány haján. – Isten veled, gyermekem. Szeretlek!

Rebekka reszkető ujjakkal megragadta a batyuját, majd lemászott a lyukba. Nem fordult többé hátra, mert megszakadt volna a szíve a látványtól, ahogyan a szülei a vékony kőlépcsőn állnak, amely levezetett a mikvébe*. A szülei. Egyáltalán azok még? A lány elhessegette a keserű gondolatokat, mert meg kellett találnia az utat a sötét csatornán keresztül. Később is lesz ideje töprengeni. Majd ha biztonságban lesz. Prágában.

Rebekka lassan lépkedett előre. A folyosó alacsony és szűk volt, a lánynak pár lépés után le kellett guggolnia, és úgy totyogott a vízben, mint egy kacska. Koromsötét volt, a lány azt sem látta, hová lép. Olykor belebotlott egy-egy kőbe, szerencsére azonban a lovaglósizmája olyan vastag volt, hogy nem sérült meg. Az alagút sötétjében egyetlen zaj hallatszott csak: a víz csobogása, amelyet a durván kivájt falak hangosan visszhangoztak. Nem tartott sokáig, és Rebekka teljesen elveszítette az időérzékét. Vajon még a zsidónegyed alatt van? Lehet, hogy eltévesztette a kúthoz vezető kijáratot? Egyáltalán létezik az a kijárat? Mi lesz, ha olyan helyhez ér, amely túl szűk ahhoz, hogy átférjen rajta? Erre a gondolatra pánik öntötte el a testét. A befolyót, amely friss vízzel látta el a mikvét, nem menekülésre szánták. A lány apja hallotta valamelyik öregtől, hogy a csatorna elég tágas ahhoz, hogy egy vékonyabb alkatú ember végigmászhatson rajta. Rebekka előtt ezt még senki sem próbálta meg.

A lány elfojtotta az aggodalmait, és továbbmászott. A ruhája szegélye és a nehéz lódenkabátja teljesen átázott. Milyen jó, hogy az anyja először viaszosvászonba tekerte a legfonto-

* A zsidók számára előírt rituális fürdés céljára használt fürdő. – *A szerk.*

sabb dokumentumot, mielőtt bevarrta volna a ruhája szegélyébe! A batyut, benne kevéske holmijával, Rebekka eddig úgy tartotta, hogy ne érje nedvesség. A csomagban lévő értékeire gondolt, különösen arra a két tárgyra, amelyekre csak egy rövid pillantást vehetett. Ez csak tévedés lehet, egy rossz álom! Rebekka önkéntelenül a nyakához kapott. Nem csak álom volt, ott függött a nyakában az ezüstitálcácska, amely az egész eddigi életét megkérdőjelezte.

Egyszerre gyenge fény tört át a sötétségen. Ott lesz a kijárat! Rebekka sietni kezdett, boldogan, hogy nemsokára kijut a sötét csatornából.

Pár lépés múlva olyan ponthoz ért, ahol annyira összeszűkült a folyosó, hogy még egy gyermek sem fért volna át rajta. Nem! Csak nem kell visszafordulnia? Vissza a zsidónegyedbe, ahol az üldözői már várnak rá? Vagy, ami még rosszabb, itt lent kell maradnia, amíg nyomorúságosan el nem pusztul a hidegtől és az éhségtől?

Rebekka előretekintett az utolsó szakaszon, és megkönnyebbülve fedezett fel a hasadék közvetlen közelében, bal oldalon, egy világos nyílást. Amikor kikémlelt rajta, körülbelül négy könyökkel maga alatt megpillantott egy sötét vízfelületet. A lány felfelé pillantott. Egy nagy, kerek lyukon keresztül feltárult előtte az éjszakai égbolt egy darabja, amelyen már felragyogtak az első csillagok. A falból néhány kő annyira kiállt, hogy bizonyára fel lehetett mászni rajta. Rebekka mégis habozott. Mi történne, ha éppen vízért jönne egy szolgáló, és meglátná őt?

El sem merte képzelni, mit tennének vele az emberek, ha felfedeznék őt itt lent, mert a keresztények meg voltak győződve róla, hogy a zsidók mérgezik meg a kutakat. Biztosan azt hinnék, hogy rajtakapták őt. Habozás nélkül széjjeltépnék, mint a kút megmérgezőjét. Másrészt viszont nem maradhat itt. Na-

gyon hideg volt, ráadásul nedves ruhája átfagyott testére tapadt. Azonkívül vártak is rá.

Rebekka előrehajolt, majd megragadta az első keze ügyébe eső követ. Eleinte csak nagy vesződéssel tudott megkapaszkodni fagyos, merev ujjjaival, de minden megtett lépéssel ügyesebbé váltak a mozdulatai. Végül megkockáztatott egy pillantást a kútkáván át. Rémülten visszariadt. Adonáj, segíts! A piactér közepén volt, a Herterichsbrunnenben. Hogyan juthat ki innen észrevétlenül?

A lány óvatosan még egyszer átpillantott a kútkáván. A tér üres volt. Talán már sokkal későbbre járt az idő, mint a lány gondolta, talán az éjjeliőr már megtette az első kört. Rebekka még egyszer minden irányba körülnézett, azután felhúzta magát, és gyorsan átmászott a kútkáván. Egy pillanatig visszafojtotta a lélegzetét. A piactér másik oldaláról zaj hallatszott, hangos kiáltások és tompa dörömbölés. Azok mögött a házak mögött volt a zsidónegyed. Biztosan ezért üres a tér. A tömeg átvonult a negyeden, és megpróbálta betörni az ajtókat. Remélhetőleg a többieknek sikerült időben elmenekülniük!

Hirtelen az egyik házfal árnyékából előtűnt egy alak.

– Végre itt van. Jöjjön! Siessen!

Rebekka rémülten megfordult. Már éppen válaszolni akart, de a rongyos tunikát viselő férfi már sarkon is fordult, és bekarolyodott a Herrngasséba. Így nem maradt más választása, mint hogy kövesse.

A szolgál egy udvar kapujához vezette a lányt, kinyitott egy kis ajtót, és intett, hogy kövesse. Mielőtt Rebekka belépett, még egyszer hátrapillantott. A Herrngasséban laktak az előkelő keresztények, a patrícusok, akik Rothenburg városát irányították. A házaik kőből épültek, és pompás látványt nyújtottak. A díszes külső azonban nyomába sem ért a házak belsejében rejlő gazdagságnak. Rebekka egyszer már járt egy ilyen házban,

titokban, amikor még kislány volt. Bár az ő szülei is tehetősek és a zsidó közösség tiszteletben álló tagjai voltak, a lány eltátotta a száját csodálkozásában: szőnyegek a falakon, mindenhol értékes ezüstdől készült gyertyatartók, kristályserlegek, még az ablakokban is üvegtáblák, amelyeken átszűrődve a napfény tarka foltokat vetett a padlóra. A ház, amelyben már járt, valamivel lejjebb volt a Herrngassén. Rebekka sóhajtva pillantott rá, mielőtt követte volna a szolgát a kapun keresztül.

Az udvaron egy szekér állt, egy szögletes arcú, szinte kopasz férfi várakozott mellette.

– Hát itt vagy végre, kislány. – A férfi közelebb lépett.

Rebekka úgy sejtette, ő lehet a ház ura, Hermo Mosbach, egy előkelő keresztény, akinek a lány apja nem csupán az adóságai elengedését, de egy font ezüstöt is ígért, ha biztonságban kijuttatja a gyermekét a városból. Mosbach selyemnadrágot, bársonyzekét és egy nehéz, kék kabátot viselt, amelyet művészi módon kivitelezett csat tartott össze.

– Nálad van a pénz?

– Igen, uram. – Rebekka nyelt egyet. – Azt az utasítást kaptam, hogy csak akkor adjam oda, ha biztonságban elhagytuk Rothenburgot.

– Nocsak, nocsak – dörmögte a férfi. Azután tetőtől talpig végigmérte a lányt. Volt valami lekicsinylő a tekintetében, mintha csak egy mészáros áruját vizsgálná meg. – Felőlem – szólalt meg azután. – Nekem nem sietős. Neked viszont igen, nem igaz? Szóval gyerünk! Fel a szekérre! Nemsokára bezárják a városkaput. – A férfi odanyújtott neki egy csuklyát. – Ezt vedd fel. Nem kell mindenkinek látnia, ki ül mellettem a szekéren.

Rebekka engedelmeskedett, nem sokkal azután már a Rödertor felé tartottak. Az őrök már nekikezdték, hogy a súlyos gerendákkal éjszakára elreteszeljék a kaput.

– Megálljatok! – kiáltott oda neki Mosbach, amikor odaértek a szekérrel.

Az örök megfordultak, felismerték az előkelő urat, és meghajoltak.

– Már nagyon késő van, nemes Mosbach úr – szólalt meg az egyikük. – Ha most kimegy, akkor a szabadban kell éjszakáznia.

Mosbach felsóhajtott, azután megjátszott kétségbeeséssel választ vont.

– Mit tehetnék? Sürgős dolgom van a birtokomon. Nem tűrnék halasztást. Kérem tehát, legyen olyan jó, és engedjen ki a szolgálómmal, százados.

Rebekka olyannyira leszegte a fejét, hogy az örök nem láthatták meg az arcát.

– Akkor viszont a szolgálójával a birtokon kell éjszakázniuk. – A százados élvezettel kacintott. – Kellemes éjszakát kívánok, uram! – Azzal a férfi intett az öröknek, hogy nyissák ki a kaput.

Mosbach csettintett a nyelvével, a ló nekiindult, és kikocsiztak a városból. Alig értek ki az útra, Mosbach vágára bírta az állatot. A nap már szinte lement, azonban a telihold ragyogott, az út pedig széles volt, és jól kiépített, így nem rejtett veszélyt az éjszakai utazás.

Rebekka összehúzta a vállán a nedves köpenyét. Már közeledett a tél, előző héten ünnepelték meg a szukkótot, vagyis a lombsátrak ünnepét*. Már a vége felé járt tisri hónapja, ami biztos jele volt annak, hogy véglegesen beköszöntött a sötét évszak. A lány lopva a férfira pillantott, akinek a kezében volt az élete. Hermo Mosbach rosszkedvűen bámult előre.

– Egész éjjel úton leszünk Nürnberg felé? – kockáztatta meg

* A hét napon át tartó ünnepséget a betakarítás idején tartják, és az Isten gondviselésébe vetett hitüket fejezik ki általa. – *A szerk.*

végül Rebekka a kérdést. A Rothenburgtól kétnapi járóföldre keletre fekvő városban egy keresztény kereskedő várt rájuk, hogy magával vigye Rebekkát Prágába. Ám Mosbachhal ellentétben ő nem tudta, hogy a lány menekül.

A férfi sokáig nézte a lányt, mielőtt válaszolt volna.

– Nem, egyhuzamban nem megy. A lónak pihennie kell. Azonkívül csak addig haladhatunk, amíg fenn van a hold. Azután napfelkeltéig pihennünk kell.

Rebekka vacogni kezdett. Pihenni! Az éjszaka közepén letáborozni az erdőben egy idegen férfival. Az apja vajon tisztában volt ezzel? Ennyire bízott ebben a keresztény férfiban? Vagy talán már mindegy volt neki, mi történik vele, hiszen már nem is a lánya?

Némán haladtak tovább. Amikor a hold eltűnt a fákronák mögött, Mosbach egy út menti rét felé irányította a szekeret. Rebekka, aki elbóbiskolt a kimerültségtől, felriadt a hirtelen rázkódástól az egyenetlen talajon, és zavartan nézett körül.

– Itt megpihenünk, amíg kivilágosodik – szólalt meg Mosbach.

Rebekka némán bólintott. Amikor a szekér megállt, a lány merev lábbal leszállt. A fű nedvesen csillogott az alkonyati fényben. Hideg szellő kapott a ruhájába. Rebekka a szekérre pillantott. Eddig nem érdeklődött a rakomány iránt, most azonban tudni szeretne volna, vajon van-e a hordók és a bálák között egy szárazabb hely, ahol kinyújtózhatnak.

Hirtelen ott termett mögötte Mosbach.

– Talán most már esedékes a fizetségem? – kérdezte a férfi érdes hangon. – Végül is miattad kellett lemondanom egy vídám színjátékról.

Rebekka megfordult. Először nem értette, milyen színjátékra gondol Mosbach, azután rájött. A zsidók üldözésére, akiket az egész birodalomban pusztító fekete halál miatt okoltak, amely-

nek már ezrek estek áldozatul. Rothenburgot eddig megkímélte, az elmúlt hetekben azonban egyre szaporodtak a túlkapások. Pár nappal azelőtt néhány fiatal férfi félig agyonverte Simon ben Davidot, a zsidó mészáros, akinél a keresztények megvásárolták a levágott állatok azon részeit, amelyeket a zsidók nem ehettek meg. Azzal vádolták, hogy először megköpdösi a húst, mielőtt eladná a keresztényeknek, így akarja megmérgezni őket. Rothenburg zsidó lakosai ráadásul a király védelmét is elveszítették. Éppen jom kippurkor, az engesztelés napján* hirdette ki a városi kikiáltó IV. Károly rendeletét a piactéren. Ezzel a király mentesítette a várost a zsidók védelmének kötelezettsége alól. Ettől a pillanattól szabad prédává váltak. Hogyan lehetett ilyen kegyetlen a király?

Mosbach előrehajolt.

– Gyerünk, add már ide! – A férfi kinyújtotta a kezét, a lány köpenye alá nyúlt, majd elvette tőle a pénzes erszényt, és a zekéje zsebébe rejtette. A férfi ezután durván a lány keble felé kapott.

Rebekka rémülten visszahőkölt.

– Na, gyerünk, ne játszd meg magad, te ostoba zsidó szajha. Lehetnél kicsit kedvesebb a megmentőddel.

Azzal a férfi letépte róla a csuklyát és a fejkendő, majd megragadta a lány haját.

– Ne! Kérem! – Rebekka eltolta magától. – Tartsa meg a pénzt, vegyen el mindent, amit csak akar, de kérem, engedjen el!

Mosbach mintha meg sem hallotta volna. Az egyik kezével még mindig Rebekka haját markolta, a másikkal pedig a ruhája alá nyúlt, és a lány meztelen combját tapogatta.

* Az egyik legfontosabb zsidó ünnep, amely általában szeptember végére, október elejére esik. – *A szerk.*

– Adonáj, segíts! – sikoltott fel Rebekka.

– A zsidó istened nem segíthet rajtad, te kis szajha – súgta a fülébe Mosbach. A férfi durván a földre lökte a lányt. Az esés kemény és fájdalmas volt, Rebekka kábultan levegő után kapkodott. Mosbach már fölé is kerekedett, és súlyos, büzlő testével a nedves fűbe nyomta a lányt. Egyik kezét Rebekka nyakára szorította, így a lány alig kapott levegőt, a másik kezével pedig felhúzta a ruháját. Térdét a lány combja közé lökte, és szétfeszítette a lábát. Mosbach a vágytól hörögve a nadrágján matazott. Rebekka lehunyta a szemét, némán Istenhez fohászkodott segítségért, de a szorítás a nyaka körül egyre erősödött. A lány lázasan kiutat keresett, és minden erejével próbálta lerázni magáról a kínzóját, amíg a fulladástól eszméletét nem veszítette. Azután minden sötétségbe borult körülötte.

Engelbert von der Hardenburg, a Német Lovagrend lovagja összehúzta a vállán sötét gyapjúköpenyét. Nem fázott, éppen ellenkezőleg, forróságot érzett. A köpenynek nem a hideg ellen kellett megvédenie őt, hanem a kíváncsi pillantásoktól, amelyek mágikusan vonzott a férfi fehér rendi öltözéke a fekete kereszttel. Nemsokára Ambrosius apáttal áll majd szemben, akitől meg akart szerezni valamit, amit az nem akart neki odaadni: Szent Ferenc két ujjpercét, amely felbecsülhetetlen értékű relikviának számított. Engelbert csinos összeget és jelentős kedvezményeket kínált fel cserébe, Ambrosius azonban a fejét csóválta.

– Nem eladó – jelentette ki az apát. – Semmi pénzért.

Így állt a tárgyalás. Engelbert természetesen tudta, mit ért Ambrosius a „semmi pénzért” kifejezés alatt: még több ezüstöt, még több engedményt, még több földet és javakat. Azt is tud-

ta, hogy az apát be akarja csapni őt, de fogalma sem volt róla, hogyan. Ambrosiustól félték az emberek, a befolyása messzire ért. Azonban nem elég messzire ahhoz, hogy nyomós ok nélkül visszautasítsa a király küldöttének kérését.

Már három hete folytak a tárgyalások, az apát egyre újabb kifogásokat eszelt ki, hogy elnyújtsa azokat. Szeptember végén Engelbert a királlyal együtt diadalmasan bevonult Nürnberg városába, miután a több mint egy éve kezdődő felkelést végleg leverték. Károly újra beiktatta a hivatalába a régi tanácsot, a felkelők tanácsának valamennyi oklevelét hatályon kívül helyezte, és országos békét rendelt el Frankföldön*, amelyet aláírt Nürnberg és Rothenburg városa, Bamberg és Würzburg püspöke, a bajor palotagrófok, Johann és Albrecht nürnbergi várgrófok, valamint a frank tartománygrófok.

Károly még megvárta, amíg elítélték a felkelőket. A legtöbb férfit száműzték, ám néhány befolyásos család fia elkerülte a büntetést, még tanácsstagok is maradhattak. Engelbert különösebb érdeklődés nélkül követte az eseményeket. A politika piszkos dolog volt.

Időközben a király a kíséretével már elutazott, mert minden-szentek ünnepén tervezték a második feleségét, Annát Prágában királynévá koronázni. Károly az elutazása előtt még egyszer kihangsúlyozta, mennyire fontos neki ez az ereklýe. Egyúttal egyelőre megtiltotta Engelbertnek, hogy elrabolja vágyai tárgyát, mert a pozíciója királyként még ingatag volt, és minden lépését jól meg kellett fontolnia.

– Tegyen neki olyan ajánlatot, amit nem tud visszautasítani, kedves Engelbert. De azért semmit se kövessen el ellene – utasította Károly. – Vagy ha mégis, senki se vegye észre.

* Bajorország északi régiója. – *A szerk.*

Engelbert némán meghajolt, és magában tartotta a gondolatait: Károly hírneve már régen csorbult, mert túl gyakran fosztotta ki a kolostorokat meg a templomokat kérdés nélkül, és olykor olyan durván sikerült a rajtaütés, hogy vérontásra is sor került.

Engelbert azonban aznap így, vagy úgy, de dűlőre akarta vinni a dolgot Ambrosiusszal. Eltökélten haladt az utcán a kolostor impozáns falai felé.

Engelbert von der Hardenburg számára a kapu különösen elutasítónak tűnt. Nem egyszerű faajtó volt, nem, inkább várhoz méltó kapuzat. Aki itt be akart jutni, az vagy meghívott vendég volt, akinek készségesen ajtót nyitottak, vagy ellenség – akinek először nyers erővel be kellett törnie a kemény tölgyfát és az erős vasalást. Az egész kolostor védelemre rendezkedett be, és Engelbertet azokra az akadályokra emlékeztette, amelyeket Isten harcosaként sokszor le kellett küzdenie.

Mielőtt még megérinthette volna a kopogatóként szolgáló bronz angyalfőt, feltárult a kapu. Személyesen Ambrosius apáttal találta szemközt magát.

– Kedves Engelbert, jó, hogy látom. Remélem, jól van!

Az apát szívélyesen mosolygott, és aki nem ismerte őt, bizonyára elhitte volna a barátságos fogadtatást. Előzékeny házigazdának tűnt, akinek minden vágya, hogy megédesítse a vendégei ott-tartózkodását.

Engelbert kissé meghajtotta a fejét.

– Részemről a szerencse, tiszteletre méltó apát úr. És jól is érzem majd magamat, ha megkötöttük az üzletet.

Engelbert követte Ambrosiust az írószobába. Már ismert itt minden padlódeszkat, ismerte a Jézus Krisztus keresztútját ábrázoló művészi falszőnyegek minden egyes részletét. Aznap azonban nem volt hozzá kedve, hogy elmélyedjen a képek lát-

ványában. Elővett a köpenye alól egy erszényt, amely tele volt ezüstérmékkal, és az apát írópultjára dobta.

– Mit szól ehhez, Ambrosius testvér? – kérdezte a lovag halvány mosollyal. – Fejedelmi kárpótlás két apró csontocska elvesztéséért, nem gondolja?

Ambrosiusnak arcizma sem rándult.

– Valóban nagy a kísértés, Engelbert testvér.

A lovagnak kezdett elfogyni a türelme. Ha ez az önelégült apát nem akarja meghallani, akkor éreznie kell.

– Ön is tudja, milyen mélyen vallásos a királyunk – válaszolta Engelbert, uralkodva magán.

– Az egész világ tudja. – Ambrosius apát gúnyosan elmosolyodott. – Azt beszélik, néhányan a legnehezebb ládáikba zárják az ereklyéiket, majd a kútba dobják a kulcsát, még sincsenek biztonságban nagyra becsült Károly királyunk gyűjtőszendélyétől.

– Ostoba szóbeszéd – intette le Engelbert. Istennek hála, az apát nem jött rá, miért akarta Károly feltétlenül megszerezni az ereklyét: Szent Ferenc ujjperceit Karlstein várának kápolnájában, az alapzatban akarták örök nyugalomra helyezni, hogy mindig emlékeztessék Károlyt az alázatra és engedelmességre, valamint arra, hogy le kell mondania a bujálkodásról és a pazarlásról. – Eddig mindenkit méltányosan megjutalmaztak, feltéve hogy belátta: a király kívánsága fontosabb, mint az alattvalók kicsinyes igényei. Károly nagylelkű király, de mint minden jó apa, ő is tudja, hogy olykor szigorúnak kell lennie, ha jó útra akarja terelni a népét. Arra az esetre, ha kételkedni kezdene a feltétlen hűségében...

Engelbert mélyet lélegzett, és az apátot figyelte. De semmit sem vett észre. Fokoznia kell a férfit nehezedő nyomást.

– Ahogyan ön is tudja, a király nagylelkűségében eddig szemet hunyt afölött, hogy a felkelők tanácsa az ön falai között

ülésezett. – Engelbert felemelte a mutatóujját, elhárítva az apát ellenvetéseit. – Bizonyára ön sem akarja, hogy Károly tanácsot kérjen atyai barátjától, VI. Kelemen pápától a kétes viselkedésével kapcsolatban, nem igaz?

Engelbert próbált fenyegetően fellépni.

Ambrosius elsápadt.

– De hiszen a kolostoroknak is szükségük van a szentek támogatására – szólalt meg az apát panaszos hangon.

Engelbertet nem hatotta meg a színjáték.

– Igen, tudom, és a zarándokoktól származó bevételre is. Ezt már tucatszor megbeszéltük. Ideje dönteni. Most!

Egy pillanatra mindketten elhallgattak, és némán a megbeszélés tárgyára pillantottak, amely közöttük állt egy asztalon: egy kis fadobozra, amelynek szorosán lezárt fedele alatt őrizték Szent Ferenc két ujjpercét.

Az apát csuklani kezdett.

– Pontosán. Hiányozni fognak ezek a bevételek. Hogyan teljesítsük így Istennek tetszően a kötelességeinket? – Az apát összekulcsolta a kezét, azután fecsegni kezdett, mint a kofák a piacon. – Szabadna szerényen megkérdezni, mi a véleménye: Sontheim mellett, Nürnbergtől délre van egy jelentéktelen birtok, közepes terméshozamú földekkel, amelyet a király a würzburgi püspöknek adott hűbértulajdonul.

Engelbert jól ismerte a birtokot. A terméshozam nem éppen közepes volt, inkább kitűnő. A király sohasem veszne össze Würzburg püspökével azért, hogy kielégítse Ambrosius mohóságát. Megelégette a dolgot. Az ezüsttel teli erszény mellett az apát már megkaparintott egy földbirtokot a város mellett. Ambrosius túlfeszítette a húrt.

Engelbert az erszény után nyúlt.

– Attól tartok, így nem kötünk üzletet, apát uram. Tényleg

sajnálom. Közölnöm kell a királlyal, hogy nem engedelmeskedik neki, sőt, feltételeznem kell, hogy esetleg fel is lázad majd ellene. A prágai vár tömlöcében nem túl kényelmesek a vendégszobák, osztozkodnia kell rajtuk a kiéhezett patkányokkal, ráadásul a szolgák ott lent szívesen játszanak a tüzes fogókkal.

– Azzal Engelbert sarkon fordult, és az ajtó felé indult.

Ambrosius felemelte a kezét.

– Ugyan, ugyan! – felelte. – Várjon! Ne cselekedjen elhamarkodottan! Micsoda sajnálatos félreértés! Hogyan is ellenkezhetnék királyom kívánságával? Az öné az ereklye. A megbeszélrt árért, természetesen.

Engelbert arcán lenéző vigyor jelent meg, azután újra az apát felé fordult.

– Nyissa ki a ládikát.

Ambrosius habozott egy pillanatig. A fenébe is, mit forgathat a fejében?

Az apát végül levette a dobozka fedelét. Kék bársonyon két apró csont feküdt. Engelbert időközben már eleget tudott az anatómiáról ahhoz, hogy el tudja dönteni, valóban két emberi ujjpercet lát-e, és nem egy disznó lábujjait. De vajon tényleg Szent Ferenc ujjpercei ezek? A szent csontjai nagyon keresettek voltak, azt beszélték, időközben már annyi ereklyéje lett, hogy öt sírt is meg lehetne tölteni velük.

Engelbert felpillantott.

– Hol van az ujjak ereklyetartója?

Ambrosius a nagy fejét csóválta.

– Sajnos széttört, és már nem alkalmas rá, hogy...

– Jó, jó, rendben. A cédula?

Az apát olyan gyorsan vett elő egy kis cédulát, hogy Engelbert majdnem küzdőállásba helyezkedett, és a rövid kardjához kapott, majd odaadta a lovagnak. Engelbert tanulmányozta az

írást, és úgy tűnt, minden rendben van: lelőhely, a megtalálás időpontja, a megtaláló neve, valamint az utalás a hitelesítő dokumentumra. Engelbert levegőt vett, de még mielőtt szóhoz jutott volna, az apát átnyújtott neki egy pergament, amelyen VI. Kelemen pápa pecsétje garantálta az ereklye valóságát. Engelbert a kezében forgatta a dokumentumot, és azon csodálkozott, hogy látszólag minden rendben van.

Elnyomott magában egy elégedett vigyort.

– Rendben. Akkor én is teljesítem az egyezségünk rám eső részét.

Engelbert idegenkedett tőle, hogy éppen egy dominikánust juttasson még nagyobb hatalomhoz az újabb földterület révén, hiszen e szerzetesrend tagjai tulajdonképpen szegénységi fogadalmat tettek. Azonban ura és királya, Luxemburgi Károly így akarta, Engelbert pedig hű szolgája volt.

Ambrosius arca meg sem rezdült. Lehetetlen volt megmondani, mire gondolt az apát. Engelbertnek résen kellett lennie, mert Ambrosius minden hájjal megkent fickó volt.

Engelbert pergament, tintát és tollat kért, azután elkészítette az oklevelet, amellyel átruházta a nürnbergi dominikánus kolostorra a város közelében fekvő földbirtokot. Valóságos főnyeremény volt az a föld, távol Pegnitz lápvidékétől. Végül ellátta az oklevelet a király pecsétjével, majd átadta az apátnak, aki összehúzott szemmel megvizsgálta.

– Igen, igen – mormolta az apát. – Magam is pecséttel zárom le a ládikát és értékes tartalmát, csupán a biztonság kedvéért.

Engelbert felemelte a kezét.

– Tegye csak, tiszteletre méltó apát uram. Persze látni akarom, mit csinál.

Ambrosiusnak arcizma sem rezdült, a faliszekrényhez lépett. Engelbertnek hátat fordítva ügyködött valamin. A lovag az

ablakhoz sétált. Az ablaktáblákat már bezárták, pedig a közelgő éjszaka még nem nyelte el teljesen a napvilágot. Engelbert meggyőződött róla, hogy az apát még mindig el van foglalva, azután gyorsan eltolta az ablaktábla reteszét, majd a háta mögött összekulcsolta a karját, és az ablak melletti könyvespolchoz lépett, látszólag elmerülve a könyvgerincek tanulmányozásában.

– Jámbor írások kitűnő gyűjteménye, nem gondolja? – hallatszott az apát hangja.

– Valóban – helyeselt Engelbert, és tényleg így is gondolta. – Az összes kommentár Arisztotelész műveihez Albertus Magnus tollából. Irigylésre méltó. – Azzal megfordult.

Az apát a ládikára és a csontokra mutatott, majd lezárta a fedelét, áthúzott néhány színes zsinórt a záron, azután sárga viasszal lepecsételte a végüket. Engelbert a ládikáért nyúlt.

– Biztosíthatom a királyi felség hálájáról, tiszteletre méltó Ambrosius apát.

– Remélem is – mormolta a klerikus. – Adja Isten, hogy Szent Ferenc csontjai oltalmazzák szeretett királyunkat mindenkor.

Engelbert követte az apátot a kolostor kapujához. A búcsú rövid volt, és visszafogott. A lovag megértette, hogy a kapzsi öregember minél előbb meg akar szabadulni tőle.

A kolostorkapu előtt Engelbert egy pillanatra megtorpant. Hideg futott végig a hátán. Valami nem stimmelt. Bár az apát valóban sokáig kérette magát, végül túl gyorsan belement az üzletbe. Ez nem jelentett jót. Engelbert ujjai végigsimították a fából készült ládikát. Meg kellett bizonyosodnia, nem kockáztathatta meg, hogy hamisítványt vigyen el Károlynak. Időközben besötétedett; ideje volt biztonságos fedelet tudni a feje fölött. Aki ilyenkor még a városban járt-kelt, azt kockáztatta, hogy az éjjeliőr elkapja, és reggelig bezárja a toronyba.

Engelbertnek ugyan lett volna lehetősége elkerülni ezt a sorsot, de nem akarta felfedni magát a király követeként. Senkinek sem kell tudnia róla, hogy Nürnbergben van. Ez ártott az üzletnek. Engelbert a Német Lovagrendhez tartozó testvéreinél akart éjszakázni, majd másnap kora reggel útnak indulni Prágába. Egyelőre azonban nem gondolhatott alvásra.

Engelbert megtette a dominikánusok kolostorától a néhány lépésnyi távolságot Nürnberg védőszentjének, Szent Sebaldusnak a templomáig, és belépett. A templom üres volt, de a várakozásának megfelelően a Mária-oltár előtt egy sor gyertya égett, amelyek elegendő fényt adtak. Letérdelt, keresztet vetett, és elmondott egy üdvözlégyet. Azután a Szent Szűzhöz könyörgött:

– Szent Szűz – imádkozott –, légy segítségemre, hogy ne kelljen üres kézzel visszatértem a királyomhoz. Ha sikerül a vállalkozásom, ráveszem őfelségét, hogy itt, Nürnbergben templomot emeljen a tiszteletedre.

Azzal keresztet vetett, felállt, és kiment a templomból. Csak egyetlen ember volt, aki segíthetett neki, ami azt jelentette, hogy el kellett mennie a zsidónegyedbe. A város fel volt bolydúlva. Aki belépett egy zsidó házába, kitette magát a gyanúnak, hogy az „istengyilkosok” pártján áll. Mi mindent nem fogtak rá erre a népre, a kutak megmérgezésétől egészen a gyermekgyilkosságig! Micsoda ostobaság! És egyben veszélyes dolog is. Amióta tombolt a birodalomban a fekete halál, napról napra rosszabbodott a helyzet. Vakmerőség ellátogatni egy zsidó házába, főleg ilyen késői órán. Engelbert azonban nem félt. Épp ellenkezőleg, szerette a kihívásokat és a veszélyt.

A lovag árnyékként suhant végig az utcákon, elbújt egy sarokban, ha éjjeliőr közeledett, kikerülte a részegeket, belerúgott egy elkóborolt disznóba, hogy ne kövesse.

Végül izzadságban fürödve érkezett meg a zsidónegyedbe. Itt is zárva volt már minden. A férfi hamar megtalálta, amit keresett: Aaron ben Levi orvos és sebész házáat. Engelbert rövid szünetek közbeiktatásával először háromszor, majd kétszer, és végül megint háromszor kopogott. Az ajtó kinyílt, Engelbert pedig bement. Aaron állt előtte, ősz haja gyérebnek tűnt, a szeme azonban továbbra is melegséget és bölcsességet sugárzott.

– Engelbert von der Hardenburg! Micsoda öröm. Mennyi idő is telt el azóta, hogy találkoztunk?

– Kétségtelenül túl sok, barátom.

Engelbert átölelte Aaront.

– Rossz is a lelkiismeretem, hogy csak most látogatlak meg, amikor szükségem van a segítségedre...

Aaron leintette.

– Hát mire valók a barátok? Mivel szolgálhatok? Éhes vagy? Engelbert megrázta a fejét. – Köszönöm, de sietek.

Belépett a szobába, az asztalra helyezte a ládikát, majd kinyitotta.

– Mit látsz, Aaron?

Aaron a csontok fölé hajolt. Az egyik kezével egy okulárét emelt a szeme elé, miközben a másikkal óvatosan egy gyertyát tartott az ereklye fölé.

– Két ujjperc. Nem tudnám megmondani, hogy egy kézről származnak-e. De bárkié is voltak, irigylésre méltó az életkora és az életmódja, bár végül nagy fájdalmak közepette halhatott meg.

Engelbert izzadni kezdett. – Mennyi idős volt?

– Legalább hatvan-, de inkább hetvenéves.

A fenébe is! Ez megerősítette a lovag félelmeit. Szent Ferenc alig volt több negyvenévesnél, amikor meghalt. Engelbertnek bizsergetek az ujjai, hogy porrá és hamuvá zúzza ennek a hazug apátnak az egész kolostorát.

– Nézz csak ide! – Aaron a csontok megvastagodott végeire mutatott. – Előrehaladott köszvény. Csúz, a túl sok bortól, hústól és zsírtól. Ez az ember kicsapongóan élt, évtizedeken keresztül.

– Ezek állítólag Szent Ferenc csontjai – szólalt meg Engelbert színtelen hangon.

Aaron halkán felnevetett.

– Nos, amit Assisi Szent Ferencről tudok, az az, hogy rendszeresen böjtölt, és mégis igen fiatalon meghalt. Nem, lehet ugyan, hogy megvakult, de biztosan nem volt köszvényes.

Engelbert az öklébe csapott.

– Becsaptak, igaz? – sóhajtott fel Aaron.

– Igen. Ambrosius apát, a gazember. De megfizetek neki, elhiheted. – Engelbert a ládika után nyúlt. – Még valami. Azt tanácsolom, hagyd el Nürnberget. Félő, hogy Károly...

Aaron felemelte a kezét.

– Tudom. Már figyelmeztettek minket. Köszönöm. Tehetek még érted valamit?

Engelbert bólintott. – Van számomra néhány csirkecsontod?

Rebekka lihegve tért magához. Egy nehéz testet érzett magán, amely a nedves földhöz szorította, miközben kéjesen nyögött. Mosbach! A lány elszörnyedve érezte, ahogyan a férfi a combjai közé nyomult. Olyan élesen sikoltott fel, hogy a kínzója egy pillanatra megdermedt, és hitetlenkedve bámult rá.

Rebekka kétségbeesetten tapogatózott maga körül a nedves fűben. Hátha talál valamit, amivel védekezhetne! Egy botot, egy követ, akármit!

Mosbach hamar kiheverte a rémületét, és még inkább szétfeszítette a lány combját.

Rebekka, amennyire csak tudta, az ellenkező irányba nyomta a lábait, de nemsokára kimerült, és az egész teste remegett a félelemtől és a megerőltetéstől. De ott egy kő! Éppen amikor Mosbach kéjesen belé akart hatolni, Rebekka teljes erővel le-sújtott a férfi fejére.

Mosbach halkán felhördült, azután a lányra roskadt.

Rebekka utálkozva lelökte magáról a bűzlő férfit, majd nehézkesen felállt. A lába annyira reszketett, hogy alig tudott egyenesen állni. *Fuss*, parancsolt magára. *Fuss, ahogyan a lábad bírja!*

A lány a szekérhez támolygott, hogy megkeresse a batyuját. Hol hagyhatta? A szekérbak előtt? Vagy a rakfelületen? A szíve dobogott, a ruhája izzadt testére tapadt. Végül megpillantotta a holmiját egy fatönkön a szekér előtt. Sietve felvette. Amikor átvágott a mezőn az út felé, Mosbach felnyögött. Rebekka halálra váltan rohanni kezdett.

Engelbert némán mászott fel a kolostorfalra. Nem esett nehezére. A fal ugyan magas volt, de több rést is talált rajta, amelyekbe belekapaszzkodhatott. Szerencsére felkészült, és ismerte a kolostor napirendjét is. Az összes szerzetes összegyűlt a templomban, így ideális volt az időpont. Engelbert halkán átosont a kolostorkerten. A templomból kiszűrődő reszkető gyertyafény megvilágította a keskeny ösvényekkel körbevett ágyásokat és a leszüretelt gyümölcsfákat. Tompán kihallatszott a szerzetesek áhítatos imája. Az apát írószobájának ablakai előtt Engelbert megállt és hallgatózott. A templomból felé szálló távoli mormogást leszámítva minden csendes volt. Az ablaktáblák résein alig szűrődött ki viláosság.

Engelbert mély levegőt vett, ujjai hegyével benyúlt az ablaktáblák közé. Istennek hála! A reteszt nem húzták el. Az ablaktáblák hangtalanul kitérültek, szabaddá téve az utat befelé.

Ablaküveg nem volt, csak a templomban. Az apát telente vélhetően pergament feszített a nyílásra, hogy ne legyen huzat. Persze az sem lett volna akadály Engelbert számára.

Figyelmesen benézett. A hold elég fényt adott ahhoz, hogy bevilágítsa a szobát. Minden olyan volt, mint az apáttal folytatott megbeszélése alatt. Remélhetőleg ez a csaló nem vitte vissza a templomba az igazi ereklyét. Mert az jelentősen megnehezítené, szinte lehetetlenné tenné Engelbert küldetését.

A lovag felhúzta magát, és beugrott a szobába. Újra hallgatózni kezdett. Semmi. Lábujjhegyen az írópulthoz lépett. Az írófelület alatt felfedezett egy rekeszt, amelyben az írószerszámokat tartották. Zárva volt. Engelbert elővette a kését, és betolta az írófelület alatti részbe. Óvatosan kitapogatta a zárat rögzítő szöveget. A fenébe! A zár makacsabb volt, mint gondolta. Ha nem sikerül gyorsan kinyitnia, akkor erőszakkal kell feltörnő. Ez azonban azt jelentené, hogy az apát túl hamar észrevenné a „lopást”.

Végre kattanás hallatszott, és a zár engedett. Engelbert lassan felemelte a pult fedelét. A lovag arcán diadalittas mosoly jelent meg. Az ereklyetartó a tintatartó és az olvasólencse között feküdt.

Engelbert keresztet vetett.

– Hála neked, Mennyei Atyám – mormolta.

Gyorsan kiemelte az ereklyetartóból Szent Ferenc valódi ujjperceit, és becsavarta őket egy vastag bársonykendőbe, majd a kincset egy utazások alkalmával használatos ereklyetartóba helyezte, amelyet gondosan a derekára erősített. Azután elővett két csirkecsontot, berakta az apát ereklyetartójába, majd lehajtotta az írópult fedelét, kimászott az ablakon, és bezárta maga mögött az ablaktáblákat. Még éppen időben. Miközben áthaladt a gyümölcsöskerten a fal felé, a szeme sarkából látta, hogy az egyik dominikánus befordul a refektórium mellett a

sarkon, óriási kulcsomóval a kezében. Biztosan azt ellenőrizte, hogy minden kapu és ajtó be van-e zárva. Bizonyára feltűnt volna neki a nyitott ablaktábla.

Nem sokkal később Engelbert a Laufer Tor egy kis ajtaján keresztül elhagyta Nürnberget. A kapus megelégedett néhány fillérrel, és szó nélkül ajtót nyitott. Engelbert belélegezte a hús esti levegőt. A kolostorban tett kéretlen látogatása után a lovag bekopogtatott egy férfi házának hátsó ajtaján, akinek kifőzdéje volt a város déli részén, és időnként küldöncként szolgált Engelbertnek: elhozta a lovag csomagját, és ételmezt szerzett. Mivel nem tudta, mennyi időbe telik, amíg az apát felfedezi a lopást, biztosabbnak tűnt számára, ha minél távolabb kerül a várostól.

Végül is a küldetése teljes sikerrel járt. Most már csak annyi a dolga, hogy csatlakozzon egy csoport kereskedőhöz, és a lehető leghamarabb Prágába vigye az uralkodójának az értékes ereklyét. Csak azt sajnálta, hogy nem lehet jelen, amikor a tiszteletre méltó Ambrosius apát elmagyarázza a pápai legátusnak, hogy miért csirkecsontokat állított ki szent ereklyeként!

Rebekka háttal nekitámaszkodott a ketrec fűzfafonatának, és lehunyta a szemét. Minden gondolatát a viasztáblára összpontosította, amelyet az apja előző este mutatott neki. A férfi egy nevet karcolt a viaszba, és Nürnberg térképét, amelyen megjelölt egy házat. Egy piactér volt ott, egy nagy templomtól északra, amelyet Szent Sebaldus tiszteletére emeltek. Félúton közöttük egy sor háromemeletes kereskedőház. Az épület, ahová el kellett jutnia, egy keskeny utcácska sarkán állt. Már csak a név hiányzott. Langurius. Igen, Rebekka pontosan emlékezett rá, Egmund Langurius, szőrme- és posztókereskedő Nürnbergben.

Szerencsére jól meg tudta jegyezni a képeket. Az apja mindig azt mondta, hogy ez Isten különleges ajándéka. Amit egyszer is látott, az belevésődött az emlékezetébe, így később nemcsak pontosan emlékezett rá, hanem részletesen le is tudta rajzolni. Mindegy, hogy egy arcról volt-e szó, egy ruha szabásáról vagy egy írásjelről: ha Rebekka egyszer egy pillantást vetett rá, a kép örökre a fejében maradt.

Az apja fedezte fel a lány kivételes tehetségét, amikor Rebekka négyesztendő volt. A férfi az asztalon hagyott egy könyvet, benne Meir ben Baruch rabbi vallásos verseivel. Rebekka felmászott egy székre, szemügyre vette az oldalt, ahol a könyv nyitva maradt, és megcsodálta a kusza jeleket, amelyeket persze nem értett. Később az udvaron, a ház mögött egy bottal lerajzolta a homokba az írásjeleket, szóról szóra, ugyanabban a sorrendben, ahogyan a könyvben szerepeltek. Az apja először dühbe gurult, hiszen arra gondolt, hogy a lánya kivitte az értékes könyvet a házból. Amikor azonban Rebekka esküdözött, hogy meg sem érintette a kötetet, az apja megnézetett vele egy másik oldalt, majd emlékezetből lerajzoltatta vele a homokba.

Azután a férfi nagyon izgatottá vált. Elvitte Rebekkát Isaak rabbihoz, ahol a lánynak újra elő kellett adnia a tudományát. A rabbi bölcsen úgy döntött, hogy ezt a különleges adottságot fejleszteni kell. Mivel pedig Rebekka nem járhatott iskolába a fiúkkal, a rabbi elhatározta, hogy saját maga fogja tanítani a lányt. Így aztán Rebekka, miután az anyjával elvégezték a házimunkát, minden délután elment Isaak rabbi házába, hogy órákat vegyen tőle.

A lány felsóhajtott, és kinyitotta a szemét. Úgy tűnik, hogy az apja mégsem bízott meg teljesen Hermo Mosbachban, más-különben megadta volna neki a nevet és a nürnbergi ház címét, ahelyett hogy belekarcolta volna a térképet egy viasztáb-

lába a lányának, hogy aztán azonnal le is törölje. Ha azonban Menachem ben Jehuda sejtette volna, milyen romlott is valójában az előkelő rothenburgi polgár, sohasem bízta volna rá a lányát.

Rebekka önkéntelenül a nyakához kapott. Amennyire lehetett, a vörös csíkokat elrejtette a köpenye gallérjával. A karján és a lábán lévő kék foltokat pedig, amelyeket a Mosbach elleni küzdelemben szerzett, szerencsére eltakarta a ruhája. Rebekka megborzongott. Milyen kevésen múlt a menekülése! Azonban nagy árat kellett fizetnie a szökéséért. Olyan fejvesztve menekült el, hogy minden pénze Mosbachnál maradt. Kivéve a hitellevelet, amelyet az édesanyja belevarrt a ruhája szegélyébe.

Rebekka nem mert letérni az országútról, annak ellenére, hogy rettegett: a kínzója utolérheti. Egész éjszaka gyalogolt. Hajnalban egy folyóhoz ért, ahol levetkőzött, és megfürdött a jeges vízben. Utána kicsit jobban lett. Nem tartott azonban sokáig a fürdés hatása. A lány piszkosnak és megbecstelenítettnek érezte magát. Bár Mosbach nem fejezhette be, amit elkezdett, Rebekka még mindig a testén, a keblén és a combja között érezte a férfi koszos ujjait. Vajon elmenjen Nürnberg zsidónegyedében a mikvébe? Az megszabadítaná ezektől az érzésektől?

A szekér zörgése zökkentette ki Rebekkát a gondolataiból. Körülbelül fél mérfölddel ezelőtt utolérte őt egy ökrös szekér, amelyen egy idős parasztházaspár ketrecekben szárnyasokat szállított a nürnbergi piacra. A két öreg felajánlotta a lánynak, hogy magukkal viszik. Rebekka hálásan elfogadta az ajánlatot, és helyet keresett magának hátul a ketrecek között. Időközben az országút megtelt utazókkal és szekerekkel, amelyek hosszú sorban haladtak a város felé. Már nem lehetett messze.

Rebekka kinyitotta a batyuját, és kivett belőle egy finom, sárga gyapjúból szőtt kis takarót, amelyet azonos színű selyem-

csipke szegélyezett. Kétségkívül értékes kézműves termék volt. A szélébe a hosszanti oldalon, a csipke fölé sötétsárga selyemfonállal egy nevet hímeztek: *Amalie*.

Rebekka apja előző este a következő szavakkal adta a lánya kezébe a takarót:

– Csak ez borította a testedet, amikor megtaláltunk az ajtónk előtt. Ez a takaró és egy ezüstkereszt. Azonnal tudtuk, hogy keresztény gyermek vagy.

Rebekka értetlenül bámult az apjára, aki folytatta:

– 5092-ben sávuót ünnepének a napján* történt mindez. Csak pár hetes voltál. Ennek már tizenhét esztendeje.

– De, apám... – Rebekka nem találta a szavakat. Mintha egy világ omlott volna össze benne. Talált gyerek! Nem zsidó, és a szülei nem az édesszülei, Rothenburg, a város, ahol felnőtt, nem az otthona. Az apja bizonyára téved! Hiszen Rebekka gyerekkorában többször is megjegyezte, mennyire hasonlít a lány az anyjára. Nem ő hangsúlyozta időről időre, hogy ugyanolyan gesztenyebarna a haja, mint szeretett Estherének, és ugyanolyan az arccsontja, ugyanolyan a fekete szeme?

– Az igazi neved Amalie, gyermekem – folytatta az apja. – Amalie Belcredi. Legalábbis ezt feltételezzük, mert a kosárban, amiben feküdtél, találtunk egy báránybőrbe kötött könyvecskét, a keresztények bibliáját, latin nyelven írva. A könyv elején két szó és egy szám szerepelt: *Belcredi, Prága, 1332*. A keresztény időszámítás szerint az 1332-es év megfelel a mi 5092-es évünknek.

Rebekka kábultan a batyujába rakta a tárgyakat, miközben a férfi, akit egész addigi életében az apjának tartott, nyomatékosan elmagyarázta neki, hogy menekülnie kell. Elmesélte neki

* A tízparancsolat átadását ünneplik ekkor. A keresztény naptár szerint a sávuót általában májusra, ritkábban júniusra esik. – *A szerk.*

a tervét a csatornáról, amely a mikvétől egy, a zsidónegyeden kívül eső kúthoz vezet, valamint Hermo Mosbachról és a nürnbergi kereskedőről, aki majd Prágába viszi a lányt, hogy ott megkereshesse a családját.

– A kereskedő úgy tudja, hogy fiatal keresztény lány vagy, akit a szülei kolostorba küldenek. A prágai Szent György-kolostor kapuja előtt hagy majd, az egyik Benedek-rendi apáca állítólag a nénikéd.

– És ti? – dadogta Rebekka, azután kétségbeesetten nézett előbb az apjára, majd az anyjára. – Veletek mi lesz?

– Mi is elmenekülünk és utánad megyünk – nyugtatgatta az apja. – Ne félj. Prágában viszontlátjuk egymást.

Rebekka, mint egy fuldokló, ebbe az ígéletbe kapaszkodott, bár észrevette, hogy az anyja lesütötte a szemét, amikor az apja kimondta ezeket a szavakat.

A lány óvatosan végigsimította a takarót, azután visszatette a batyujába. A takarón és a kis biblián kívül egy pár szőrmekestyű, egy szőrmesapka és némi útravaló volt a batyuban. Rebekka összekötözte a batyuját, és felpillantott. Éppen impozáns kőépületek mellett haladtak el, egy kis város volt ez Nürnberg kapui előtt, védőfalakkal, két templommal és egy hospitállal. A nagy kaput a központi épület közepén pont akkor tárták ki, és egy csapat lovas vágatott ki rajta ragyogó vértezetben, amely fölött fehér köpenyt viseltek fekete kereszttel. A Német Lovagrend lovagjai voltak, akiket Rebekka még Rothenburgból ismert. Egy szerzetesi közösség tagjai, akik a hitükért nemcsak keresztet, hanem kardot is hordtak. A rend olyan hatalmas volt, hogy a birodalom északi határánál saját várossal is rendelkezett.

Miután elhaladtak a Német Lovagrend kommandatúrája mellett, a szekér már Nürnberg város kapuja felé zötyögött.

Rebekka köszönetet mondott a két barátságos öregnek, azután gyalog nekiindult, hogy megkeresse Egmund Langurius házát.

Mindenfelé emberek tolongtak, Rebekka még soha nem látott ekkora tömeget. Át kellett kelnie a Pegnitz folyón, hogy a város északi részébe jusson. Vesződve tört utat magának, elhaladt a ruháskosarat cipelő szolgálók, a kereskedők áruval megrakott szekerei, a koldusok, parasztok, koszos gyerekek, kóbor kutyák, disznók és tyúkok mellett. A folyó másik partján mocsaras volt a talaj, az utóbbi hetek esőzései miatt a Pegnitz kilépett a medréből. Helyenként deszkákat fektettek le az utcán, hogy a szekerek áthaladhassanak, anélkül hogy megrekednének. Úgy tűnt, hogy a városnak ezen a részén a folyó rendszeresen elönti az utcákat, mert néhány házat rövid cölöpökre építettek, hogy megvédjék őket a víztől. Egynémely ajtófélfán Rebekka mezuzát* fedezett fel, és hevesebben kezdett dobogni a szíve. A saját népének tagjai laknak itt. Szívesen bekopogtatott volna az egyik házba, hogy segítséget kérjen. De ezt nem kockáztathatta meg. Nemcsak azért, mert engedelmességet fogadott az apjának. Hanem mert Mosbach a zsidónegyedben keresné őt először.

A mocsaras folyóparttól észak felé vezetett az út, Rebekka pedig nemsokára a Sebalduš-templomhoz érkezett. Már hallatszott a vásári kikiáltók lármája. A lány megkerülte a templomot, pár pillanattal később pedig már egy súlyos fakapu előtt állt, és bekopogtatott.

Kinyílt az ajtóba vágott apró kémlelőlyuk, és egy fiatal szolgáló jelent meg, aki vidám kék szemével kíváncsian nézett Rebekkára.

– Kicsoda maga, és mit szeretne? – kérdezte a lány.

* Pergamenlapra írt imádság, amelyet gyakran díszes tokba helyezve az ajtófélfára szereltek. – *A szerk.*

– A nevem Amalie Belcredi, Rothenburgból. A gazdád, Egmund Langurius kereskedő már vár rám.

A szolgáló kíváncsian szemügyre vette Rebekkát.

– Egy pillanat – felelte, bezárva a kémlelőlyukat.

Kisvártatva feltárult az ajtó.

– Jöjjön be és kövessen.

Rebekka egy folyosón át követte a szolgálót egy tágas konyhába, ahol a szakácsnő egy sámlin ült a tűzhely mellett, és éppen csirkét kopasztott. A helyiség másik oldalán egy súlyos asztal állt, rajta mindenféle étel: egy pár kolbász, egy tojással teli kosár, egy vekni kenyér és egy hatalmas, kerek sajt. Rebekka csuklani kezdett; a sajt egy deszkán hevert mindjárt a kolbász mellett, ami elképzelhetetlen lett volna egy zsidó háztartásban, ahol szigorúan szétválasztották a húst és a tejet.

A szolgálólány egy székre mutatott.

– A gazda nemsokára fogadja önt. Addig nem enne valamit? Bizonyára kimerült és éhes a hosszú út után.

– Köszönöm – dadogta Rebekka. Mit válaszolhatott volna? Vajon udvariatlanság lenne egy keresztény lánytól visszautasítani ezt az ajánlatot? – Nem vagyok éhes – hazudta végül. – De szívesen innék valamit.

A szolgálólány hígított bort töltött neki. Rebekka alig kortyolt bele az italba, amikor egy hatalmas termetű ember lépett be a konyhába. Gyér, őszes haja volt, arcát számtalan ránc bárázdálta, de a legtöbbit annak köszönhetette, hogy sokat nevetett, ahogyan azt Rebekka megkönnyebbülten megállapította.

– Ön bizonyára Amalie – mennydörögte Langurius mély hangján. – Az útitársam a messzi Prágába.

– Igen, én vagyok. Át kell adnom apám köszönetét, amiért vállalta a sok fáradtságot miattam.

Rebekka erőlködve mondta ki a szavakat. A torka elszorult

arra gondolva, hogy ismét ki lesz szolgáltatva egy idegen férfinak utazás közben. Mindenesetre ezúttal nem lesznek egyedül, mert egy nagyobb kereskedőcsoporthoz csatlakoznak majd.

– Sápadtak tűnik, gyermekem. Kapott ételt és italt?

– Csak egy pohár bort kért a lány, uram – szólta közbe a szolgáló. Langurius elgondolkodva bólintott.

– Biztosan elfáradt. Ada mindjárt megmutatja a szobáját, ahol megszállhat, amíg el nem indulunk.

– Hát nem ma indulunk? – kérdezte meglepetten Rebekka. A lány arra számított, hogy azonnal folytatnia kell az utazást. Ha sokáig a városban marad, fennáll a veszélye, hogy Hermo Mosbach rátalál. Rebekka ujjai szorosan a borosserlegre kulcsolódtak. Előjöttek az emlékei az előző éjszakáról, amelyet próbált elfelejteni, és ezzel együtt a félelem is. Vajon súlyosan megsebesítette azt a férfit? Esetleg meg is ölte? Nem, az nem lehetséges. Bár Mosbach az életére és a tisztességére tört, a lány mégsem akarta a halálát. Előzőleg a folyónál azért imádkozott és könyörgött Istenhez, hogy kímélje meg a férfi életét. Akkor még azt gondolta, hogy nem látja viszont többé.

– Két nap múlva indulunk – szólalt meg a kereskedő. – Van tehát egy kevés ideje, hogy kipihenje magát egy kicsit a hosszú út előtt. – A férfi gyengéden megérintette Rebekka karját. – Mindenesetre örülök, hogy épségben megérkezett. Ma reggel már komolyan aggódni kezdtem önért.

– Aggódni? Értem? De hát miért? – Rebekka a zavargásokra gondolt a rothenburgi zsidónegyedben. A kereskedő talán mégis sejtett valamit a származásáról?

– Mert mindenféle kétes alak jár az utakon. – Langurius keze ökölbe szorult. – Éppen ma este ütöttek rajta egy tiszteletre méltó rothenburgi polgáron az erdőben.

Rebekka szívverése kihagyott egy pillanatra. Lázasan gondol-

kodott, mit mondana erre egy keresztény lány, azután eszébe jutott valami, amit régebben tanított neki valaki. Felemelte a jobbját, majd megérintette előbb a homlokát, majd a hasát, végül a bal és a jobb vállát. A keresztények ezt keresztvetésnek hívták.

A kereskedő bólintott, és követte a lány példáját.

– Isten legyen velünk – mormolta a férfi.

– Ámen – szólalt meg a szakácsnő, aki felállt, az asztalra dobta a csirkét, majd kiment az ajtón.

Langurius elfintorodott.

– Az a szegény fickó szintén Nürnbergbe tartott. Először arra gondoltam, hogy arról a férfiről lehet szó, akinek önt kellett volna elkísérnie a városba. De azután azt hallottam, hogy a férfi egyedül utazott. Kereskedők találtak rá az út mellett, és magukkal hozták. A nyomorult súlyos fejsérülést szenvedett, azt beszélnek. Azt mondják, egy vad zsidó nő támadta meg. Állítólag ájultra verte, hogy levágja a hímtagját, amelyre valamelyik istentelen zsidó szokáshoz van szüksége, azonkívül ellopta az összes pénzét is.

Rebekka a szája elé kapta a kezét. Hirtelen rosszullét fogta el.

– Szörnyű, nem igaz? – kérdezte a kereskedő szánakozva. – Igazából nem hiszem el a sok ostobaságot, amit a zsidókról beszélnek, hogy csecsemőket rabolnak el és áldoznak fel, hogy megszenteltelenítik a szent ostyát, és megmérgezik a kutakat a fekete halállal. Hiszen ők is isznak a vízből. – A férfi megvakarta a fejét. – Másrészt a kereskedők valóban csupasz altesttel találtak rá a szegény fickóra. Talán mégis igaz, amit mondanak. – Azzal az asztalra támaszkodott hatalmas kezével. – De elég ebből. A bíró mindenesetre elkérte a zsidó szajha személyleírását. Bizonyára nemsokára kézre kerül, a hóhér pedig majd hamar megoldja a nyelvét.